

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

Hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét **Hegelman
Károly** könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyilvánt. és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások ide
intézendők.

Alkotmánybiztosítékok.

Irta: Lengyel Zoltán.

A koalíció kormányra jutása óta feszült figyelmet fordít az ország népe az alkotmánybiztosítékok kérdésére. Mindnyájunknak élénk emlékezetében áll a darabontok garázdálkodása. Jobban előtérbe állították e gázságok alkotmányunk hézagait, mint a nemzeti követelések nagy pontjait. Ezek időleges félretételét is csak azzal lehetett indokolni, hogy az átmenet alatt rendbehozzuk magunkat, új alapokra fektetjük a parlamentet s ezáltal a nagy követelésekért vivandó harcokat a jövőben kedvezőbb hadállás mellett kezdhethetjük el. Ez felejtetett el sok mindent.

Az alkotmánybiztosítékok kérdésének jogi fontosságát sokan tuozzák. Sokan tagadják is. Az alkotmányt kívülről nem lehet biztosítani. Az alkotmányt a nemzet ereje biztosítja. Mig kívülről támadás nem éri: nem kell biztosítani. Ha pedig megtámadják: már nem a jog, hanem az erő kérdése a

küzdelem. Az, amit az alkotmány biztosítékának neveznek, tulajdonképp nem is biztosíték, maga az alkotmány.

A darabontoknak mindegy volt: van-e paragrafus vagy nincs, van-e jogi igazolás vagy nincs. Ők elhatározták, mit tesznek. Ha volt rá törvény: ezzel indokolták. Ha nem volt: megcsinálták a nélkül is. A királyi biztosok kiküldését indokolták a mult század elején hozott törvénnyel, a külföldi szerződések életbeléptetését a szükséggel. E szempontból tehát hiába hozunk új törvényeket. Mikor az erőszak jön, lábbal fogja ezeket is tiporni.

Az ethikai jelentőség azonban úgy sem csekély. A jó törvényekkel szemben az erőszak kénytelen meztelenre vetközni. Utólag nem igazolhatja magát. A megtorlás elől nem térhet ki. Az esküszegést elköveti az is, aki elrendeli, az is, aki végrehajtja.

Azonkívül a jó törvénynek nagy a nevelő hatása. A nemzetéletre erősítőleg hat a harc előtt. Segít

a harc alatt. Fegyverül szolgál utánna is. A jó törvény hozatala most eredményként tünt fel a multtal szemben, reménységet és bizalmat önt belénk a jövőre.

Az alkotmánybiztosítékok jogi fontosságánál azonban nagyobb azok politikai jelentősége. Kiváltképpen ma. Ez a kormány állását kötötte hozzá. Királyi trónbeszéd szentesítette. Mint egy kétoldalu kötés: ellenértékét képezi annak, a mit a nemzet eddig szolgáltatott. Tehát szerződés erejű a nemzetre s királyra egyaránt. Becsületbeli ügy a kormányra nézve. E kérdésben nincs alku, nincs engedély, nincs meghátrálás. Nem szabad ezt fel se tetelezni.

Andrássy mint tudjuk, állását kötötte a dologhoz. Igaza is van. Vele vagyunk, ha győz, még inkább mellé állunk, ha elbukik. Nemzeti ügy. Se habozásnak, se párt taktikának helye nem lehet. Huncfut, aki fordulatot csinál, aki Andrássy a kérdésben cserben hagyja, aki kevesebbel is megelégszik.

T Á R S A.

Asszonyi ítélet.

Csermely Aladárné ő nagysága nem törődve azzal, hogy teheti, vagy nem teheti, nyaralás céljából elutazott. A férje szerény fizetésű hivatalnok ember volt, a ki több szemrehányást, mint ebédet kapott a feleségtől, amiért oly gyámoltalan, hogy nem tud előrehaladni. Mikor aztan a lelk ismeretes férj még az esti órákat is körmöl étéssel töltötte, a gyengéd hitves most meg azért támadt neki mert annyira ügyefogyott, hogy hivatalan kívül csakhogy megélhessenek, késő estéig is dolgozni kell. Mikor pedig a szegény embert a rettentő munka megviselte és kénytelen volt egyelőre az esti foglalkozását abbahagyni, a szeretetreméltó asszony ráförmedt, hogy lusta, pipogya, naplopó. Ezekutan természetesen, hogy Csermely Aladar élete legboldogabb pillanatai közé számította azt az időt, mikor felesége elhatározta, hogy — tekintve a forrásag beköszöntét és tekintve, hogy ilyenkor már nem illik a fővárosban lenni — elutazik nyaralni egyik özevgy asszony barátjához. Még boldogabb volt, mikor feleségét a vonathoz kikíserte; de végtelen boldog volt, mikor a vonat kibogott a pályaudvarról.

Csermely Aladart még az sem busította, hogy felesége az egész havi gázsiját és

mellékeresetét magával vitte, csupán annyit hagyott hátra számára, amely összeg elegendő hogy egy nyolcadrangú korcsmában (inkább kifőzésben) ebédelhessen és talán vacsorázhassék. A reggeliről ő nagysága nyilván megelégedezett, valószínűleg azért, mert Csermely urnal szinte ismeretlen fogalom volt a reggeli. Reggelenki kedves neje a másik oldalára fordult, mikor neki már a hivatalba kellett mennie. Délben pedig mikor hazajött, hű hitvese sajnálkozott a felett, hogy reggeli nélkül ment el, egyben megdorgalta, hogy mért nem ebresztette fel. Mikor pedig egyszer-másszor felköltöni merészelt, ravicsorgatta a fogait, hogy ilyen meg olyan kegyetlen, zsarnok, asszonykínzó, a néhány percnyi alvást is irigylti tőle, a mikor legalább elfelejti megannyi bujart baját, elfelejti, hogy egy ilyen embernek lett a felesége; elfelejti, hogy egy nyomorult, gazember férje van. Csermely ur belátván, hogy nejeének tökéletes igaza van, fogta a kalapját és mély szomorúsággal, de reggeli nélkül tavozott.

*

Csermely Aladárné tehát elutazott, egyébre se gondolván, mint arra, hogy mennyire fog pukkadozni az egyik, a másik, szomszédasszony, az egész ház, hogy ő már nyaralni megy, nekik meg otthon takarítani, főzni, sápadni, vesződni, mérgeledni kell.

Abban a kupében, melyben megtelepedt Csermelyné, kívül csupán egy fiatal ur ült, még pedig vele szemben. A fiatalember felette szinpatikus volt, bár mogorvának latszott az arca. Ő nagyságának tüstént kész volt az ítélete, nyilván töpreng egy hűlen nő felett Csermelyné, ki csunyának éppen nem volt mondható, barátságos arcot vagott. A fiatalember végre megszólalt:

— Hígyje el, nagyságos asszonyom, nem vagyok barátja a megszólításoknak, tolakodásoknak, de arcaról leolvasom, hogy nem boldog a házasi élete.

— Eltalálta — válaszolta Csermelyné és bőbeszédűséggel folytatta. Sőt talán a legszerencsétlenebb asszonyok közé tartozom. Férjem egy barbár ember, pedig nagy képzettsége van. És mégse tud engem eltartani, alig keres annyit, hogy rendesen etkezhessünk. Hol van még a lakás, ruházkodás stb. még szerencse, hogy gyermekünk nincsen. Ha én nem dolgoznék, faradnék, ha én nem takarékoskodnék, ehen pusztulnék. Amellett rossz, gonosz, gazember . . .

— Mért nem hagyja ott, asszonyom?

— Mert folyton utánnam szaladgálna, sirna, jajveszékelné hogy megöli magát, hogy nélkülem nem tud élni.

— Tehát akkor mégis szereti az ura?

— Dehogy! Csak teteti a szerelmet, elhíttetni akarja velem, hogy élőkódhessék a nyakamon, hogy legyen a ki neki főz, a

Pedig tudjuk, hogy sokan spekulálnak új kabinet alakítására, válságra, licitációra. Azt is tudjuk, hogy olcsóbb alapon is lehet többséget és miniszteriumot teremteni. De az alkotmánybiztosítékok feladása, **Andrássy** lelicitálása árán: galád árulás volna a nemzettel szemben.

Tudjuk, hogy az eddig való gyengeség miatt Bécs elbizakodott, vakmerő, valóságos hálót szőttek az udvarban. Minden ellen a mi magyar ügy. Tudjuk, hogy éppen a legderekabbak egyike, **Andrássy** ellen, a legerősebb e komplot. De ha már válságnak kell lenni, hát legyen most. Legyen most a kiegyezés és a katonai kérdés megoldása előtt. Inkább most, míg valami fegyver — még van a kezünkben, mint később, mikor már csak a teljes bukás reményével küzdhetnénk meg az ármánnyal.

Nem engedünk. Nem engedhetünk. Halálig ki kell tartani azokkal, kik helyt állanak. Nincs eredménye a régi harcnak. Az egyéves béke elvesztegetett sokat abból is, a mit megmentettünk. Hát vagy legyen alkotmánybiztosíték, vagy jöjjön újra a harc. Le kell már végre számolni a bécsiakkal.

Krónika a hétről.

Ismét megnyílt a parlament. Megint milliókról esett szó, csak hogy most az egyszerű nem a katonaságnak adjuk a tömérdek pénzt, hanem a vasutasok fizetésrendezésére fordítják. **Kossuth Ferenc** kereskedelmi miniszter a Ház éljenzése mellett nyújtotta be

ki öt eteti: gondolzza... Oh én oly szerencsétlen vagyok...

Sirni kezdett. Ez meghatotta nagyon a férfit. Megfogta az asszony kezeit, lágyan, gyengéden simogatta és szépen szavalt:

— Oh én értem fájdalmát; én tudom mi a lelke kinja; mi a szive baja. Én át tudom érezni a meg nem értés keserveit; megértem, midőn a másik jóval alattunk áll; oh én teljesen együtt érzek, gondolkodom, szenvedek önnel, veled!...

Átkarolta az asszonyt és megcsókolta. Az asszony nem is szabadkozott, hanem szólt.

— Ugy önt, magát is édes ilyen csalódások érték, ugy-e téged is nem értettek meg.

— De még mennyire nem! De már boldog vagyok, mert megtaláltam az igazit.

— Én is, én is, drágaságom.

Csók, ölelés; ölelés, csók.

A férfi megígérte, hogy meglátogatja **Csermelyné** a barátnőjénél, ezzel a legközelebbi állomásnál bucsut vett az asszonytól és leszállott. Az asszony magára maradt gyönyörű gondolataival. Az idő repült s nemsokára ő is a rendeltetési helyére ért. Az állomásnál várta barátnője. Csók, ölelés; ölelés, csók. Kocsiba ültek. Megindult a kocsi, megindult a menet. **Csermelyné** föl

a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Megnyugodva lehetnek tehát a vasutasok, kik oly sokáig vártak erre a segítségre. **Kossuth Ferenc** tehát bevá totta ebbeli ígérését, bár némely lapok hangoztatták — és ezzel tüzelni akarták a vasutasokat — hogy bizony a fizetésrendezésből nem lesz semmi.

Annál nehezebben fog megszületni az új cselédtörvény, mely nem tetszik a munkásoknak és nem tetszik az uraknak. Most légy okos **Domokos!** A koalíció együttes ülésén nagy zavarok voltak emiatt. Mind egyikük más tervvel állott elő. Egyik elodázni akarja a cselédtörvény tárgyalását, a másik általánosságban óhajtja tárgyalni. **Mezőssy Béla**, földművelésügyi államtitkár méltatlankodik a nagy egyenetlenkedés láttán és azt mondotta, hogy kénytelen lesz levonni a konzekvenciákat, ha bizalmatlansággal viselkednek minisztere, **Darányi** javaslatával szemben. Valószínűleg ismét szent lesz a béke.

A sajtótörvény reformja tárgyában összeült anket nap-nap után serényen dolgozik. Az eddigi felszólalások közül jelentős volt kétségkívül **Vázsonyi Vilmos** beszéde, aki tartalmas, ötletes és magvas felszólalásában védte a sajtó szabadságát. Vele szemben egy néppárti képviselő igazi reakcionárius beszédben a sajtótörvény legnagyobb megszorítását hangoztatta, de alaposan lehurrogta a néppárti honatyát, ki véleményével amugy is egyedül állott. A legnagyobb jelentőségű és igen értékes volt **Rakosi Jenő** felszólalása aki szintén védte a sajtószabadságot.

Adj a tótnak szállást, kiver a házból. Körülbelül így tennének a mi édes horvát testvéreink, akik az utóbbi időkben nagyon sokat kaptak, talán többet mint reméltek és ettől fejükbe szállott a mámor és egyre követelődzőbökké lesznek. Nem akarnak egyebet a szerény és alattomos horvátok, mint elhorvátosítani egész Horvátországot és Szlavóniát. Fiumét akárnak, a horvát-nyelv hivatalos használatát min-

dig rántotta le férjét, akivel három évig él már együtt és naplopó, csirkefogó, gazember ingyenélő; és egekig magasztalta a vasuti fiatal embert, akivel félórát utazott, aki gavallér, tisztességes, jóra való fiatal ember, aki meg tudna érteni egy nőt és nem zsarnok, kegyetlen, brutális.

— Talán elválnál férjedtől, aki szorgalmas, józan életű, komoly gondolkodású ember? — kérde a barátnő. — És hozzá mennél a vasuti ismeretlenhez. Új seprő jól seper.

— Hidd el én nem szoktam csalódní, Hamar megitélem a férfiakat. Annyit mondhatok, hogy a férjemet szívesen elcserélném azzal a fiatalemberrel. Különben majd megismerheted, meglátogat engem.

A kocsi megállott. Leszállottak. **Csermelyné** kifizetni akarta a kocsist. Zsebébe nyúlt, elsápadt. Nincs erszény. Keresi, de oda. Nincs erszény.

— Talán az az uti társ, — szólt a barátnő.

— Ki van zárva, — feleli **Csermelyné**. A kocsist a barátnő fizette ki.

Annyi tény, hogy **Csermelyné** nem találta 100 koronát tartalmazó erszényét; sőt hiányzott az övében levő aranyzsebőre a lelógós kis aranylánccal.

Negiusz.

denütt, a magyarnyelv teljes kiküszöbölését s több efélet. Végre is itt az ideje, hogy az ilyen szemtelen követelődzésekből kiabrándítsuk a testvéreket, mert engedékenységnk még sokra fogja vinni a horvátok határt nem ismerő igényeit.

Népoktatás és általános választói jog.

A máskor csendes főrendiházban különös változások történtek. Érdekes, magas színvonalon álló viták folynak a népoktatási törvényjavaslatnál és a főrendek nem csak szavaznak, hanem beszélnek.

Nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk **Samassa József** egri érsek hatalmas szónoklatának, mert az agg főpap nem tisztán vallási szempontból mérlegelte a tanítókról szóló javaslatot, hanem elsősorban a magyar kultúra, a nép, a nemzet jóvoltának szempontjából.

Hangoztatta az érsek, hogy szaporítani kell az iskolákat, javítani kell a tanítószag helyzetén és az így szaporított iskolák tetemesen hozzájárulnak a népneveléshez és következképp lehetővé válik oly népréteg kialakulása, mely minden tekintetben értelmes és megérett arra, hogy szavazati joga legyen.

Tehát okosan kapcsolta össze **Samassa** az általános választói jogot a népoktatással. A választói jognak, ennek kiterjesztésének alapja kétségkívül a népoktatásban rejlik. A tanítók helyzetének javítása elsősorban, hogy testtől-lelkéstől megfelelni tudjanak magasztos, szent kivatásuknak, hogy valóban kioktassák a jövő nemzedéket a szépre, jóra, főleg pedig igaz hazafiasságra. Azután következik a népiskolák fokozatos szaporítása, hogy lassacskán e hazában mindenki tudjon írni, olvasni. e hazának minden fia legyen értelmes, tanult, bármily munkát is végez. Így aztán teljes egészében meg lehet valósítani majdan az általános választói jogot.

Mert mindenesetre az általános választói jog megvalósításánál figyelembe veszik ezen pontozatokat. főként az írni, olvasni tudást és a hazafiatlan, izgató elemeket kizárják e jog gyakorlásából.

A közoktatási kormányának hazafias kötelessége legyen a népoktatás ügyét a leghathatósabbban felkarolni, az igazán hazafiasan érző és gondolkodó tanítók anyagi helyzetét szanálni, hogy révükön olyan választópolgárok kerüljenek ki, kik csak hazát és nemzetet ismernek, kik nem rontják meg a tömegeket, de kiket nem is lehet majd megtevesztetni hazafiasságuk, felvilágosodottságuk és tiszta gondolkodásuk révén.

Segítsünk a tanítókon, nyissunk minél több iskolát és erőssé, egységessé kell lenni nemzetünknek, hol pedig minden időben széjjel huztak a nemzet fiait és azért nem hal dhattunk oly mértékben előre, a mint kellett volna.

H I R E K.

Pünkösd.

A virágok poétikus ünnepe, a természet teljes pompájában való ragyogásának, zsendülésének, a fénynek, tündöklésnek, a pompának az ünnepe. pires pünkösd napja.

Légy üdvöz gyönyörű szép ünnep, virágos, piros pünkösd napja köszöntünk!

Mert te elhozod magaddal a derüt, a napfényt a ragyogást; elhozod magaddal a szelid, szebbnél-szebb virágokat, elhozod magaddal

a boldogságot, azt a boldogságot, mely manapság vajmi keveseknek adatott meg és a mely után annyian és oly sokan áhítoznak.

Künn a szabad természetben, hol oly tiszta és egyszerű minden, Isten szabad ege alatt, a szépséges virágok között megszállja az embert az áhitat, a hit magasztossága. Künn a természetben, az újjászületés, a derűn, a fényen megújodunk, újjászületünk; lelkünkön lekopik a hétköznapi zománc, lelkünkön levedlik a mindennapi salak, amely az életért folyó tusában, a kenyérért dúló harcban hozzátapad.

Az élet tele van megannyi prózával, egyébből sem áll, mint ádáz küzdelemből, kenyéririgységből, nagyravágyásból, önzésből; tele van kajánsággal, gyűlölködéssel és csak egy elv szerint haladnak előre: aki bírja, marja.

Kell egy kis megtisztulás néha napján az emberiségnek, kell olykor egy-egy magasztosabb ünnep, mely visszatereli őket emberi mivoltukhoz, mely feltartóztatja az eltévelyedések útján, mely megállítja őket a fokozatos romlás, züllés ösvényén.

Virágos piros pünkösdi napján, künn a természetben, az Ur hatalmas, végtelen templomában szálljunk magunkba, elmélkedjünk a földi gyarlóságról, és tisztuljon meg a lelkünk.

Amily egyszerű, hamisítatlan a természet, oly hazugságnélküli, oly álnokság híján lévő legyen az életünk; tanuljunk meg hinni és ha ezt megtanultuk, tanuljunk meg szeretni, tisztelni és becsülni embertársainkat. Ha tiszteljük és szeretjük őket, magától megszűnik a majd a tömérdek ocsmány és emberietlen érzés; nem lesz gyűlölködés, irigység, nagyvágyi hóbort, meggazdagodási vágy, hanem megelégedettség, igazán boldogok leszünk. Megelégedünk a magunkéval, beérjük tisztességes kenyérkeresetünkkel.

Jövel gyönyörű piros pünkösdi ünnepe, mely felnyitod a sziveket és elméket, mely jószágot, szelidséget lövelsz a szivekbe és fényt sugározatsz az elmékbe. Jövel és maradj közöttünk; taníts meg bennünket hinni és bizni; szeretni és jöttezni; remélni és megelégedettnek lenni; jövel és hozd magaddal a boldogságot!

Ábránd világ.

Ábránd világom képeit
Lelki szememmel nézelem,

Melyek, miként a délibáb,
Úgy incelegnek énvelem.

A költő lelke nem egyéb,
Nem is volt soha, soha más, —
A földi élet neki csak
Örökös ébren álmódás.

Vágyak, elérhetetlenek,
Miket a képzelet teremt;
S mi, mégis ábrándok között
Élünk azért csak idelent.

Neszlopy Tivadar.

— **Somogyvármegye küldöttsége a pécsi kiállításon.** Nagy disszel és ünneppel f. hó 15-én nyitotta meg Frigyes főherceg a pécsi országos kiállítást, melyen a kormány, a képviselőház, főrendiház és a szomszédos törvényhatóságok képviselő is megjelentek. Somogyvármegye küldöttségét K a p o t s f y Jenő főispán vezette. A küldöttség tagjai voltak: S á r k ö z y Béla alispán, H e r b a y Pál szentbalázi esperes plebános, F o l l y József, dr. R u s a Ernő, N á d o s s y Elek G a á l István V a s d é n y e y Imre, ifj. Stephaics Pál.

— **Torna-ünnepély Pécsen.** A Magyarországi Testező Egyesületek Szövetsége fenhatósága alatt, a Pécsi Torna Egyesület által május hó 19. és 20-án rendezendő országos tornaünnepély ünnepi művezetőjévé B e r n á t h János kaposvári áll. főgimn. tornatanárt bizta meg.

— **A kaposvári ev. ref. templomban** a pünkösdi ünnepi istentiszteletek sorrendje: első nap délelőtt 2 istentisztelet lesz. 9 órakor lelkész predikál és urvacsorát oszt. 1/2 12 órakor legátus tart beszédet s az uri szentvacsorát ismét kiosztja lelkész. D. u. 3 órakor legátus tartja az istentiszteletet. Második nap délelőtt csak egy istentisztelet lesz 10 órakor, a melyen legátus predikál s lelkész urvacsorát oszt. D. u. 3 órakor ismét legátus végzi az istentiszteletet.

— **Konfirmáltak.** A kaposvári ev. ref. egyházban áldozó csütörtökön délután 15 ev. ref. leányt és 14 fiut konfirmált Csertán Márton lelkész, a kik pünkösdi első napján d e 9 órai istentiszteleten részesítettnek először az ur: szentvacscora jegyeiben. Az ág. h. ev. 5 leány és 4 fiu konfirmálását s az uri szentvacscorában való részesítésüket e hó 15-én d. e. 10 óra után végezte az ecsényi ág. hitv. ev. lelkész.

— **Meghívó.** Van szerencsénk hazafias tisztelettel közölni, hogy egyesületünknek XVI. évi közgyűlése 1907. évi június hó 2-án, vasárnap fog megtartatni Széll Kalman diszelnök ur Ö Nagyméltóságának vezetése alatt Pécsen és kérjük, méltóztassék titkári irodánkkal legkésőbb május hó 26-ig közölni, hogy a közgyűlésen résztvenni méltóztatik-e, hogy a kedvezményes vasuti jegy váltására szolgáló igazolványt idejében megküldhessük és az elszállásoláshoz gondoskodhassunk. Hazafias üdvözléssel: Budapest, 1907. május hó 2. Pallavicini Ede ögróf elnök. Rákosi Jenő másodelnök. Dr. Fodor Oszkar főtitkar. A közgyűlés és a vele kapcsolatos ünnepségek sorrendje: 1. Június hó 1-én, szombaton az egyesület elnökségének fogadtatása, a közgyűlésre jelentkezők elszállásolása. 2. Esti 1/2 9 órakor ismerkedés a kiállítás területén

3. Esti 9 órakor diszelnádás a kiállítási színházban. 4. Június hó 2-án 1/2 11 órakor a D. K. E. tizenhatodik, évi közgyűlése az új városháza dísztermében. a) A diszelnök megnyitója. b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két egyesületi tag kiküldése. c) A vármegye nevében gróf Benyovsz'y Mór főispán; Pécs szab. kir. város nevében Erreth János főispán és Nendvich Antal polgármester; a pécsi országos kiállítási bizottság nevében Zsolnay Miklós elnök üdvözlők a közgyűlést. d) Főtitkári beszámoló az 1906. évi működésről és az évi jelentés bemutatása. e) Az évi zárószámadás bemutatása, a felmentvény megadása és az 1907. évi költségvetés megállapítása. f) Elnök, másodelnök és az igazgató-választmány megválasztása. g) Legkésőbb a közgyűlést megelőző napon beadott indítványok tárgyalása. 5. A Baranyavármegyei Közművelődési Egyesület megalakulása. 6. Rákosi Jenő előadása. 7. A pécsi országos kiállítás megtekintése. 8. Egy órakor bankett a kiállítás területén.

— **A vasutasok fizetésrendezése** Az Országos Vasutas Szövetség kiküldött bizottsága a napokban megtartott ülésében foglalkozott a vasutasok fizetésrendezésére és szolgálati pragmatikájára vonatkozó törvényjavaslatokkal. Az ülést Batthyány Tivadar gróf elnök nagy beszéddel nyitotta meg, amely ugy politikai, mint vasutas körökben nagy feltűnést keltett. Batthyány ugyanis rendkívül keserű hangon kelt ki a vasutasok szolgálati rendtartásáról szóló javaslat ellen és nem egy intézkedését egyszerűen elfogadhatatlannak nyilvánította.

— **Felfüggesztések a pécsi rendőrségnél.** Érthető kínos meglepetést okozott Pécsen az elmúlt héten, hogy Erreth János Pécs sz. kir. város főispánja előzetes hivatalvizsgálat után Tóth Jenő rendőrbiztos ellen hivatalos pénzkelsikkasztása, Vaszary Gyula rendőrkapitány ellen bűnpártolás és Sárkány Ármán dr. tiszteletbeli rendőrkapitány ellen pedig kötelességének elmulasztása miatt elrendelte a fegyelmet megelőző vizsgálatot, melynek elintézéséig mindhárom állásától felfüggesztette, egyúttal a történelekről értesítve a pécsi kir. ügyészséget, azt a bűnvádi eljárás megindítására szólította fel.

— **Életunt földműves.** Pet János porrog-szentkirályi földműves családi viszálykodás miatt apósa szőlőjében föbelötte magát és meghalt.

— **Kivándorlási ankét.** A folyton növekvő kivándorlás és munkahiány okainak és orvosszereinek gyakorlati megvilágítására a magyar gyáriparosok országos szövetsége Budapesten június 19-én és a következő napokon országos ankétet rendez.

— **Szeméremértő levelezőlapok.** A postahivatalok egy része eddig nem igen vette figyelembe a kereskedelmi miniszter abbeli rendelkezését, hogy a szeméremértő és közérkölcösségbe ütköző levelezőlapokat ne továbbítsák. A miniszter most újból és teljes szigorral figyelmezteti a postahivatalokat, hogy a kifogásolható levelezőlapokat küldjék fel a posta- és távirada igazgatóságához, a mely visszküldi vagy megsemmisíti azokat.

— **A cselédtörvény.** A koalíció pártjai a jövő szerdán délelőtt a függetlenségi pártkörben együttes értekezletet tartanak, a melyen a cselédtörvényjavaslat lesz napirenden. Akkor dől el, hogy lehetséges-e a megegyezés a javaslat elfogadására nézve.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldi fölülmúl hazánk természetes szénsavasvizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata bajosoknak.

Kedvelt borviz!

Főraktár: Honig & Veinberger uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES** -forrás.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor- és bélbetegségek gyógyítására valódi áldás gyomor- és bélbetegségeknek.

Mindenütt kapható!

A törvényjavaslat kapcsán felhozott észrevételek megvitatására Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter tanácskozássra hívta össze tegnapra a földmivelésügyi miniszteriumba azokat a képviselőket, a kiknek módosító indítványuk van.

— **A Tulipán-Szövetség műkedvelői előadására**, — mely június hó 6 án lesz — már nagyban folynak az előkészületek s az érdeklődés oly nagy, hogy egyre érkeznek a jegyekre az előjegyzések.

— **A képviselőházi szünet.** Szombaton megkezdődik a képviselőház pünkösdi szünete, a mely újabb elhatározás szerint a jövő hét csütörtökéig tart.

— **Öngyilkos országgyűlési képviselő.** Filep Albert, a geryeszegi kerület függetlenségi párti országos képviselője szerdán délután föbelötte magát. Azonnal meghalt.

— **A kiegyezési tárgyalások elhalasztása.** Az Ausztriában folyamatban levő választások miatt a kiegyezési tárgyalások megszakadtak és június hónapra halasztattak el.

— **Az alkotmánybiztosítók.** Bécsi hírek szerint az alkotmánybiztosítók kérdésében még mindig nem döntött a király. Bar Bánffy nap-nap után sürgeti, mindazonáltal nem igen remélhető, hogy a döntés az ősz előtt megtörténjék.

— **A kaposvári tárházak,** melyek eddig az országos raktárházak rt. kezelésében voltak, a somogy megyei takarékpénztár és a somogy megyei gazdasági egyesület vezetése alá kerültek.

K Ü L F Ö L D .

Az osztrák választások.

Ausztria népe a héten vonult a választási urna elé, hogy az új választási törvény alapján megválassza képviselőit. A választás eredménye meglepő. Legtöbb lett a szocialdemokrata képviselő, szám szerint utánnok következnek a keresztény szocialisták. A nacionalizmus tökéletes vereséget szenvedett a választásokon. Allddeutsch jelölt alig jutott többségre. Ezen a képen a még számos kerületben megejtendő pótválasztások lényeges változtatást nem fognak eredményezni.

Bülow és Aerenthal.

Bülow herceg birodalmi kancellár viszonzni fogja Aerenthal báró osztrák-magyar külügyminiszter legutóbbi berlini látogatását. A találkozás ideje és helye még nincs megállapítva.

Katonai meghatalmazottunk a Balkán-félszigeten.

Giessi-Giesslingen báró tábornokot, magyar és osztrák konstantinápolyi és athéni katonai meghatalmazottat, cettinjei katonai meghatalmazottá is kinevezték.

Orosz események.

Szavahihető, az udvarhoz közel álló forrásból hírlik, hogy a carszkoje-szelói helyőrség egy katonája, a ki születésére finn, megvallotta felebbvalóinak, hogy megvesztegették, hogy a cár ellen merényletet kövessen el. Később azonban magába szállt s most már védelmet kér a forradalmárok várható boszúja ellen.

K ö z g a z d a s á g .

Hazai iparcikkeink kelendősége érdekében.

Hazánkban milliószámra adnak el évenként egyes iparcikkeket, melyeket azelőtt nem is ösmertek. Feltalálnak egy cikket, mely jobb és olcsóbb, mint az, amely előbb ugyanannak a célnak szolgált vagy feltalálnak egy olyan cikket, mely szükségletet elégít ki és eddig egyáltalán nem volt ismeretes. S mégis úgy a feltalálónak mint az előállítónak le kellene mondani arról a méltó jutalomról, mely valami hasznos dolog alkotásával jár, ha nem sikerül felkelteni a szükségletet s az új cikkek kelendőséget szerezni.

Senki sem hivatottabb új cikkeknek kelendőségi piacokat szerezni, mint a kereskedő; s míg az egyik oldalon látjuk, hogy kereskedők kik hivatásuknak teljesen megfelelnek, tevékenységükért a közvetítő üzletkedés révén bő jutalmat aratnak, másrészt egész sereg olyan kereskedővel találkozunk, kik működésük imént jelzett ágának semmi figyelmet sem szentelnek és folyton panaszkodnak, hogy az üzlet pang.

Azokat a kereskedőket értjük ezalatt, akik tekintet nélkül a tényleges szükségességre és figyelem nélkül arra, vajjon azok az aruk, melyekkel kereskedni szándékoznak, bőségesen és teljesen megfelelő módon mások által adatnak el, üzletet nyitnak s úgy vélik, hogy eleget tettek, ha valamely arucikket, melyet kiválasztottak vagy véletlenül kinaltak nekik, egyszerűen raktarra vesznek, anélkül, hogy ezen aru kelendőségéről is gondoskodnának.

Mennyire távol állanak ezek a kereskedők feladatuk teljes és helyes megoldásától, azt mutassák néhány oly előálló példai, kik ujonnan feltalált cikkek készítenek s kiknek tényleg sikerült új vagy kevésbé ismeretlen arucikkeket óriási kelendőséget szerezni.

Itt vannak például az erősítő és frissítő szerek gyártói, kiknek létezéséről néhány év előtt még senkinek tudomása sem volt. Tekintsük csak azokat a rengeteg összegeket, melyeket hirdetésekre és falragaszokra fordítanak; — a számtalan orvosi vélemény is bizonyítja, mennyi fáradságot, találeményiséget és pénzt kellett áldozni, míg mérvadó személyeket a készítmények megvizsgálására és alkalmaztatására bírtak. Ezernyi eladási hely gyógytárakban és drogériákban többé-kevésbé elősegítik felkelteni a közönség figyelmét. Röpiratok, — orvosokhoz, kórházakhoz, szanatóriumokhoz intézett szó- és írásbeli ajánlatok az erősítő és frissítő szerek részére híveket és vevőket szereznek e köröknek.

Száz meg száz kereskedelmi utazó nap-nap után faradozik, hogy e cikk részére újabb elárúsítókat keressenek. Mindenütt díjtalanul osztogatnak mintákat, hogy bárki személyesen győződhesen meg e cikkek jó hatásáról. Úgyesen szerkesztett broszurák és prospektusok milliószámra rugó példányokban terjesztetnek, s mindez oly célból, hogy kelendőséget szerezzenek e cikkeknek, pedig azokból az egyes vevő alig néhány fillér értékűt vásárol.

A kelendőség eléréseért ilyen erélyes, sokoldalú küzdelmet nemcsak talán eddig ismeretlen, tehát mulhatatlanul nem szükséges cikk bevezetése kedvéért fejtenek ki. Hasonló fáradozásokat látunk például a gázizzófény bevezetése körül. Ez olyan találmány, amelynek célszerűségét kétségtelenül belátja mindenki és célja kevesebb költség mellett sokkal több világosságot elérni. Nem kevesebb fáradozásba kerül egy új szárvíz — bárha a legjobb is — forgalomba hozni, s hasonlóan áll a dolog olcsó és izletes élelmiszerek bevezetése körül is.

Minden kereskedő, bármind cikke is legyen és bármily mennyiségben, bárhol is akarja azt eladni, e tényezőkből azt a tanulságot meríthet, hogy faradoznia kell, s hogy miképpen kell faradoznia, hogy árujának kelendőséget biztosítson. Aszerint, amint valamely arucikket bemutatnak a közönségnek, miképpen teszik azt hozzáférhetővé, miképpen ajánlják szóval és írással, minden rendelkezésre álló hirdetői eszközzel, miképpen demontsrálják az elarusítandó cikk alkalmaztatását, ingyen minták, bizományi raktár, próbára való megrendelhetőség stb. segítségével miképpen hozzák közelebb a közönséghez mindaz rendkívül fontossággal bír; ettől függ, vajjon még a legjobb, legolcsóbb arucikkek egyáltalán szerezhető-e megfelelő kelendőségi piac.

Még a leszegényebb vidékeken is van bizonyos cikkeknek kelendőség, ha azok mindjárt csak filléres cikkek is, gyermekeknek való cukorkák vagy egyebek. Csak ahol a népesség vételereje nem elegendő, hogy mindazoknak, kik valamely hasonló cikket kinalnak, megfelelő nyereséget nyujtson, kell a kereskedőnek — a magyar ipar emelése kedvéért is, a maga érdekében is — igyekezni vevőit másutt keresni vagy más cikkekkel kelendőséget szerezni. Akinek ez sikerül — és jó, meg olcsó árunak mindennütt van még megfelelő kelendősége — sohasem lesz oka rossz üzletek miatt panaszkodnia.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

Eladó

egy darab 1⁸/₁₂ éves
veres-tarka szőrű

BIKA,

amely orvos által megvizsgálatott, és tenyésztésre alkalmasnak találtatott.

KAPOSVÁROTT, Zöldfa-u. 30.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden atanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vesező.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

Érvényes 1907. május 1-étől.

A Kaposvárra érkező és Kaposvárról induló vonatok (nyári) menetrendje.

1 vonat száma	Állomás	Érkezik	Indul	Jegyzet
Budapest—Fiume				
1002	Kaposvár	d. e 11 óra 13 p.	d. e. 11 óra 14 p.	gyorsvonat
1004	"	este 10 óra 32 p.	este 10 óra 33 p.	gyorsvonat
1006	"	d. u. 3 óra 06 p.	d. u. 3 óra 14 p.	személy vonat
1008	"	éjjel 4 óra 10 p.	éjjel 4 óra 18 p.	személy vonat
Fiume—Budapest				
1001	Kaposvár	d. u. 5 óra 29 p.	d. u. 5 óra 30 p.	gyorsvonat
1003	"	éjjel 5 óra 09 p.	éjjel 5 óra 10 p.	gyorsvonat
1005	"	éjjel 1 óra 21 p.	éjjel 1 óra 31 p.	személy vonat
1007	"	d. u. 12 óra 42 p.	d. u. 1 óra 06 p.	személy vonat
Ujdombovár—Gyékényes—Zágráb				
1010	Kaposvár	este 7 óra 10 p.	este 7 óra 18 p.	személy vonat
Zágráb Gyékényes—Ujdombovár				
1009	Kaposvár	d. e. 9 óra 01 p.	d. e. 9 óra 08 p.	személy vonat
Gyékényes—Ujdombovár				
1041	Kaposvár	este 7 óra 47 p.	este 8 óra 09 p.	teher vonat személy szállítással
Ujdombovár—Gyékényes				
1042	Kaposvár	reggel 7 óra 24 p.	reggel 7 óra 40 p.	teher vonat személy szállítással
Siófok—Mocsolád—Kaposvár				
4311	Kaposvár	reggel 8:33 p.	—	
4313	"	este 6:50 p.	—	
Kaposvár—Mocsolád—Siófok				
4312	Kaposvár	—	reggel 5:20 p.	
4314	"	—	d. e. 3:25 p.	
Fonyód—Kaposvár				
4401	Kaposvár	reggel 7:20 p.	—	
4403	"	este 9:15 p.	—	
4411	"	d. u. 2:52 p.	—	
Kaposvár—Fonyód				
4402	Kaposvár	—	d. u. 1:18 p.	
4404	"	—	d. u. 3:30 p.	
4412	"	—	reggel 7:35 p.	
Szigetvár—Kaposvár				
4511	Kaposvár	reggel 7:10 p.	—	
4513	"	d. u. 2:57 p.	—	
Kaposvár—Szigetvár				
4512	Kaposvár	—	reggel 5:15 p.	
4514	"	—	d. u. 4 órakor	
Barcs—Kaposvár				
4611	Kaposvár	reggel 7:18 p.	—	
4613	"	este 9:28 p.	—	
Kaposvár—Barcs				
4612	Kaposvár	—	éjjel 4:30 p.	
4614	"	—	d. u. 3:46 p.	

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2—3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI., Andrassy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andrassy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt

aláírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza 20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor-és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolcsóbban.

Arjegyzzék ingyen.

Székely I. József
Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia csemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akáccsemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4—5 és 16 „
1000 „ Vadalma-csemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti diszszekfü tövek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónaposrózsák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendü kerti magvak,
- virághagymák, disznövények a legolcsóbb áron.

160 oldalas főarjegyzzékünk kívánatra bérmentve.